

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкове право

(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Коломієць Павло, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент

Гарант: Осташова Валерія, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент

Полтава

2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Податкове право
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Коломієць Павло, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент;</i> <i>Контакти: ауд. 482-а (навчальний корпус №4);</i> <i>e-mail: pavlo.kolomiets@pdaa.edu.ua</i> <i>сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kolomiyec-pavlo-vitaliyovych</i>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни «Теорія держави і права», «Юридична деонтологія», «Конституційне право України», «Адміністративне право України»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: становлення сучасного, різнобічно розвиненого фахівця юриста шляхом набуття знань щодо загальних засад та особливостей правового регулювання податкових відносин, швидко знаходити варіативні способи їх застосування; виробити навички самостійного аналізу норм Податкового кодексу України, інших нормативно-правових документів ухвалених у сфері податкового законодавства; надання студентам знань про навчальну дисципліну «Податкове право», яка охоплює один із найважливіших інститутів фінансового права та ставить за мету вивчення податкового законодавства, що регулює відносини, пов'язані із встановленням та скасуванням податків, відносини, які виникають у процесі виконання обов'язків щодо сплати податків, а також здійснення податкового контролю та притягнення до відповідальності за вчинення правопорушень у сфері оподаткування.

Основні завдання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців:

знань про: предмет та метод податкового права; загальні засади встановлення податків і зборів; права та обов'язки платника податків; податковий контроль та повноваження органів державної влади щодо його здійснення; юридичну відповідальність за податкові правопорушення; правові

засади адміністрування прямих податків; правові засади адміністрування непрямих податків; місцеві податки та збори; спеціальні податкові режими;

умінь: аналізувати нормативно-правові акти, що регулюють відносини з приводу справляння податків, визначати їх юридичну силу та пріоритетність в урегулюванні конкретних відносин у сфері оподаткування. Визначати відповідність вимогам закону актів податкових перевірок суб'єктів господарювання, оцінювати їх доказову силу під час розслідування злочинів у сфері господарської діяльності. Виявляти ознаки податкових правопорушень, визначати види юридичної відповідальності за їх вчинення. Роз'яснювати зміст нормативних актів, що регулюють відносини з приводу сплати податків, з метою подолання правового нігілізму громадян.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

фахові (спеціальні):

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Податкове право в системі права

Тема 2. Правова природа податку та податкової системи. Податковий механізм

Тема 3. Загальні засади встановлення податків та зборів

Тема 4. Податковий обов'язок та його елементи

- Тема 5. Забезпечення виконання податкового обов'язку
Тема 6. Податковий борг
Тема 7. Податковий контроль
Тема 8. Відповідальність за порушення податкового законодавства
Тема 9. Захист прав та інтересів платників податків
Тема 10. Усунення подвійного оподаткування
Тема 11 Правове регулювання справляння деяких загальнодержавних податків
Тема 12 Правове регулювання справляння місцевих податків і зборів

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4

Форма семестрового контролю залік

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					Кількість годин				
	денна форма					заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	н/п	с.р.		л	п	н/п	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Тема 1. Податкове право в системі права	9	2	-	-	7	9	2	-	-	7
Тема 2. Правова природа податку та податкової системи. Податковий механізм	11	2	2	-	7	7	-	-	-	7
Тема 3. Загальні засади встановлення податків та зборів	9	2	-	-	7	9	2	-	-	7
Тема 4. Податковий обов'язок та його елементи	10	2	2	-	6	7	-	-	-	7
Тема 5. Забезпечення виконання податкового обов'язку	11	2	2	-	7	7	-	-	-	7
Тема 6. Податковий борг	11	4	-	-	7	7	-	-	-	7
Тема 7. Податковий контроль	10	2	2	-	6	7	-	-	-	7
Тема 8. Відповідальність за порушення податкового законодавства	10	2	2	-	6	7	-	-	-	7
Тема 9. Захист прав та інтересів платників податків	9	2	-	-	7	7	-	-	-	7
Тема 10. Усунення подвійного оподаткування	9	2	-	-	7	7	-	-	-	7
Тема 11 Правове регулювання справляння деяких загальнодержавних податків	10	2	2	-	6	13	2	4	-	7
Тема 12 Правове	10	2	2	-	7	7	-	-	-	7

регулювання справляння місцевих податків і зборів										
Контрольна робота для заочної форми навчання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
Усього годин	120	26	14	-	80	120	6	4	-	110

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання реферату	
Тема 1. Податкове право в системі права	-	7	4	-	10
Тема 2. Правова природа податку та податкової системи. Податковий механізм	-	7	4	-	10
Тема 3. Загальні засади встановлення податків та зборів	-	7	4	-	10
Тема 4. Податковий обов'язок та його елементи	-	7	4	-	10
Тема 5. Забезпечення виконання податкового обов'язку	-	7	4	-	10
Тема 6. Податковий борг	-	14	4	-	17
Тема 7. Податковий контроль	-	-	4	-	4
Тема 8. Відповідальність за порушення податкового законодавства	-	7	4	-	11
Тема 9. Захист прав та інтересів платників податків	-	-	4	-	4
Тема 10. Усунення подвійного оподаткування	-	-	4	-	4
Тема 11. Правове регулювання справляння деяких загальнодержавних податків	-	7	4	-	11
Тема 12. Правове регулювання справляння місцевих податків і зборів	-	-	4	-	4
Ведення конспекту лекцій	16	-			16
Написання контрольної роботи	-	-	-	46	46
Разом	16	14	24	46	100

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Податкове право України: підручник; за ред. М.П. Кучерявенка, Н.А. Маринів. Харків: Право, 2019. 440 с.
2. Фінансове право: підручник; за ред. М.П. Кучерявенка, О.О. Дмитрик. Харків: Право, 2019. 416 с.
3. Податкове право України: підручник; за ред. М.П. Кучерявенка. Харків: Право, 2018. 512 с.
4. Адміністрування податкових платежів: проблеми теорії та практики: наук.-практ. посіб. / Д.О. Гетманцев, Ю.А. Коваль, М.В. Нечай. Нац. шк. суддів України, Юрид. компанія Jurimex, Платформа податк. знань Taxlink. Київ. Юрінком Інтер, 2017. 775 с.
5. Непряме оподаткування: правова сутність та адміністрування. Д.О. Гетманцев, В.Л. Форсюк, Ю.А. Федчишин, Ю.М. Лавреха. Київ. Юрінком Інтер, 2016. 592 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-17. Ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Модельний податковий кодекс для держав-учасниць СНД. Глава 3. Спрощена система оподаткування для суб'єктів малого підприємництва: Міжнародний документ від 16.06.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_a33.
4. Ward M. Hussey and Donald C. Lubick. 1996. Basic world tax code and commentary. URL: [http://www.taxhistory.org/www/bwtc.nsf/PDFs/basicapdf/\\$file/basicapdf](http://www.taxhistory.org/www/bwtc.nsf/PDFs/basicapdf/$file/basicapdf). (access date: 09.05.2020).
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та протоколи до неї // Офіційний вісник України, 1998. – № 13 (16.04.1998). Офіційний вісник України. – 2006. – № 32 (23.08.2006). – Ст. 2371.
6. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 - IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32. – Ст. 1918.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – №51. – Ст. 1122.
8. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України : від 05 липня 2012 року № 5076-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2013. – № 27.
10. Про адміністративні послуги : Закон України : від 06 вересня 2012 року № 5203-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2013. – № 32.
11. Про безоплатну правову допомогу : Закон України : від 02 червня 2011 року № 3460-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2011. – № 51.
12. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 59. – Ст. 2347.
13. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII // Голос України. – 2016. – № 122-123.
14. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV // Голос України. – 2006. – 05.04.2006. – № 62.
15. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 5 червня 2012 року № 4901-VI // Голос України. – 2012. – № 117.

16. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 188.
17. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII // Урядовий кур'єр. – 2015. – № 21.
18. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
19. Про Кабінет Міністрів України : Закон України : від 27 лютого 2014 року № 794-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 13.
20. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України : від 02 березня 2015 року № 222-VIII // Відом. Верховної Ради України. – 2015. – № 23.
21. [Про міжнародні договори: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV](#) // Голос України. – 2004. – № 142.
22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
23. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України : від 22 вересня 2011 року № 3773-VI // Відом. Верховної Ради УРСР. – 2012. – № 19–20.

Допоміжні:

1. Коломієць П.В. Проблематика методології дослідження правового регулювання податкової безпеки України: концептуальні особливості. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 8. С. 191-195.
2. Коломієць П.В. Проблематика методології дослідження правового регулювання податкової безпеки України: концептуальні особливості. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 8. С. 191-195.
3. Smith Adam. An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations. Hazleton: The Pennsylvania State University, 2005. 785 p.
4. Податковий кодекс України: прогнози та реальність: Роз'яснення Міністерства Юстиції України від 06.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0049323-11>.
5. Питання Міністерства доходів і зборів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 р. № 166-р. Офіційний вісник України. 2013. № 26. Ст. 875. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2013-p>.
6. Питання Державної податкової служби: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 682-р. Офіційний вісник України. 2019. № 69. Ст. 2434. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/682-2019-p>. (дата звернення: 14.10.2019).
7. Питання державної податкової служби в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.1992 р. № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-92-п/ed19921005#Text>.
6. Щодо вирішення колізій у податковому законодавстві: Лист Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. № 189-0-2-12/8.2-1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0189323-12>.

7. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція): монографія. Київ: Алерта, 2013. 384 с.

8. Білецька Г.М., Кармаліта М.В., Куц М.О. Гармонізація податкового законодавства: українські реалії: монографія. Київ: Алерта, 2012. 222 с.

9. Бюджетний кодекс України: Закон України від 21.06.2001 р. № 2542-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 37-38. Ст.189. Станом на 21.06.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2542-14/ed20010621>. (дата звернення: 21.01.2020).

10. Адміністративне судочинство в Україні: теорія, правове регулювання, практика [Текст]: монографія / [С.В. Ківалов та ін.]: за заг. ред. С.В. Ківалова, Л.Р. Білої - Тіунової; Нац. Ун-т «Одес. Юрид. Акад.»: Фенікс, 2013. – 392 с.

11. Кравчук В.М. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністр. судочинства України [Текст] / В.М. Кравчук. – Х.: Фактор, 2011. – 798 с.

12. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар / О.А Банчук, І.Б. Коліушко, Р.І. Корчуга та ін.; Р.О. Куйбіда (заг. ред.); Центр політико-правових реформ. – К.: Юстініан, 2009. – 976 с.

13. Кодекс адміністр. судочинства України: науково-практичний коментар / Н.О. Армаш, О.М. Бандурка, А.В. Басов та ін.: А.Т. Комзюк (заг. ред.). – К.: Прецедент: Істина, 2009. – 823 с.

14. Науково-практичний коментар Кодексу адмін. судочинства України / О.М. Пасенюк, О.Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.; О.М. Пасенюк (заг. ред.); Вищий адміністративний суд України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 704 с.

15. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України [Текст] [Темкіжев І.Х. та ін.]; за заг. ред. І.Х. Темкіжева, Голови Вищ. адмін. суду України; Вищ. адмін. суд України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Юрінком Інтер, – 2012. – 718 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

3. Державна судова адміністрація: Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

4. Конституційний Суд України : офіційний веб-сайт *УКРАЇНИ* [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

5. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

7. Президент України : веб-САЙТ *ОФІЦІЙНОГО* інтернет-представництва *ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ*. URL: <http://www.president.gov.ua/>

8. Урядовий портал : єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>